

ZAJEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

UVODNA RIJEČ

Poštovani čitatelji, drage kolegice i kolege,

Pripremili smo četvrti broj biltena "Zajednica za sve", elektroničkog biltena IPA projekta Ministarstva socijalne politike i mladih "Podrška sustavu socijalne skrbi u procesu daljnje deinstitucionalizacije socijalnih usluga". U ovom broju donosimo sažetak dva ključna dokumenta koja su nastala u sklopu projekta, izvješća „Procjena već provedenih aktivnosti vezanih za reformu socijalne skrbi“ te izvješća „Procjena već provedenih aktivnosti vezanih uz deinstitucionalizaciju, odnosno transformaciju domova socijalne skrbi u Hrvatskoj“. Izvješća navode preporuke vezane uz županijsko socijalno planiranje te zaključke i preporuke vezane uz dosadašnji tijek procesa deinstitucionalizacije socijalne skrbi. Nadamo se kako će vas zanimati i popis 26 domova socijalne skrbi koje su ministarstvo i projektni tim odabrali kao institucije koje će primati dodatnu podršku projektnog tima u daljnjem procesu transformacije i deinstitucionalizacije.

U rubrici posvećenoj primjerima dobre prakse donosimo članak iz Zadarske županije, gdje se iskustva iz međunarodnih projekata koriste za županijsko socijalno planiranje. U Varaždinu smo posjetili članove mobilnog tima za krizne intervencije u slučajevima obiteljskog nasilja i autodestruktivnih ponašanja, kao zanimljiv primjer suradnje županijskog Obiteljskog centra i Crvenog križa, uz inovativno korištenje već postojećih organizacijskih oblika za nove usluge u zajednici. Na kraju u rubrici „Često postavljana pitanja“ odgovaramo na dva pitanja koja su dominirala na županijskim radionicama.

Naravno, i dalje nam šaljite svoje komentare i prijedloge pitanja i tema o kojima želite da pišemo u sljedećim brojevima, na adresu: diana.mededovic@mspm.hr.

Vaš projektni tim

U OVOM BROJU

- 02 Zaključci i preporuke iz izvješća o procjeni stanja
- 09 Odabrano 26 prioriternih domova socijalne skrbi koji će primiti dodatnu podršku projektnog tima
- 11 Projektno planiranje i razvoj sustava socijalne skrbi – Zadarska županija koristi međunarodna iskustva
- 13 Mi smo mreža između institucija – mobilni tim varaždinskog Crvenog križa
- 18 Često postavljana pitanja

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije.

Projekt provode Oxford Policy Management Limited, Udruga za promicanje inkluzije i Udruga za inicijative u socijalnoj politici te Ministarstvo socijalne politike i mladih RH

ZAJEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

PROJEKTNE AKTIVNOSTI

Zaključci i preporuke iz izvješća o procjeni stanja

U sklopu projekta "Podrška sustavu socijalne skrbi u procesu daljnje deinstitucionalizacije socijalnih usluga" u prvoj polovici godine dovršena su dva glavna izvješća: „Procjena već provedenih aktivnosti vezanih za reformu socijalne skrbi“ (Aktivnost 1.1) te „Procjena već provedenih aktivnosti vezanih uz deinstitucionalizaciju, odnosno transformaciju domova socijalne skrbi u Hrvatskoj“ (Aktivnost 2.1). Nakon što su izvješća usuglašena s Ministarstvom socijalne politike i mladih, koje ih je objavilo na svojim internetskim stranicama, donosimo pregled glavnih zaključaka i preporuka provedene analize.

PROCJENA VEĆ PROVEDENIH AKTIVNOSTI VEZANIH ZA REFORMU SOCIJALNE SKRBI (AKTIVNOST 1.1)

U tekstu se navode glavne preporuke vezane uz županijsko socijalno planiranje, a cjelovito izvješće s procjenom provedenih aktivnosti može se naći na stranicama Ministarstva socijalne politike i mladih

<http://www.mspm.hr/content/download/9291/72028/version/1/file/Izvjescje+o+procjeni+planiranja+socijalnih+usluga.pdf>

Eksplíciranje i provođenje politike

- Ministarstvo socijalne politike i mladih treba pojačati svoje napore da olakša učinkovitu provedbu Nacionalnog plana deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011.-2016. (2018.). Kontinuirana podrška potrebna je u sljedećim područjima:
 - Pojašnjavanje i pružanje smjernica domovima socijalne skrbi i županijama po pitanju pojmovnih razlika između deinstitucionalizacije i transformacije;
 - Pružanje metodološke podrške i smjernica domovima socijalne skrbi u izradi i provođenju pojedinačnih planova transformacije; i
 - Olakšavanje i proaktivno djelovanje u komunikaciji između Ministarstva socijalne politike i mladih, regionalnih vlasti i domova socijalne skrbi u procesima transformacije i deinstitucionalizacije i pri izradi prikladne strategije financiranja socijalnih usluga u decentraliziranom sustavu.
- Sva ministarstva uključena u pružanje relevantnih usluga

socijalne skrbi trebaju uskladiti stavove o državnoj politici deinstitucionalizacije.

Okvir za pružanje socijalnih usluga

- Obveze pružatelja socijalnih usluga (zakonske, profesionalne, financijske) trebaju biti jednake za sve pružatelje socijalnih usluga Ministarstva socijalne politike i mladih. Trebaju vrijediti isti minimalni standardi za pružanje socijalnih usluga bez obzira na to u kojoj se županiji provode.
- Ministarstvo socijalne politike i mladih treba osigurati provođenje standarda socijalnih usluga. Neophodno je napraviti dalje detaljno istraživanje, no informacije prikupljene tijekom procjene uputile su na moguće prioritete:
 - pružanje periodične edukacije o standardima pružanja usluga organizacijama koje pružaju socijalne usluge, osoblju Ministarstva socijalne politike i mladih i djelatnicima županija;
 - briga da Uprava za provedbu socijalne politike, organizaciju i nadzor ustanova Ministarstva socijalne politike

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije.

Projekt provode Oxford Policy Management Limited, Udruga za promicanje inkluzije i Udruga za inicijative u socijalnoj politici te Ministarstvo socijalne politike i mladih RH

ZAJEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

i mladih ima primjereno osoblje, da dobiva potrebnu obuku i da proaktivno radi s važnim dionicima unutar sustava.

- Sukladno članku 179(4) Zakona o socijalnoj skrbi ugovaranje socijalnih usluga s njihovim pružateljima treba se provesti kroz postupak javnog natječaja.
- Županijski savjet za socijalnu skrb treba odobriti procjene potreba koju vrše centri za socijalnu skrb vezano za planiranje socijalnih usluga Ministarstva socijalne politike i mladih na županijskoj razini.
- Na temelju povratnih informacija dobivenih od niza dionika tijekom procjene, stječe se dojam da funkcije praćenja, procjene i nadzora nisu organizirane niti sprovedene dosljedno. Potrebno je dalje raditi kako bi se shvatile zakonske obveze vezane uz te procese i kako bi se identificirali izazovi i prepreke. To podrazumijeva i identificiranje raskoraka i preklapanja županijskih i središnjih razina te procjenu tekuće politike s gledišta dobre prakse.
- Nadzor standarda kvalitete treba se provoditi na isti način za sve pružatelje socijalnih usluga bez obzira na to tko je osnivač i/ili tko financira ili provodi socijalne usluge.
- Centri za socijalnu skrb i obiteljski centri trebaju dobiti dopuštenje da neposredno dogovore pružanje socijalnih usluga.
- Stručnjacima iz županijskih uprava odgovornih za planiranje socijalnih usluga kao i samim pružateljima socijalnih usluga potrebne su smjernice i podrška prilikom procesa planiranja socijalnih usluga; podrška će biti potrebna i u provođenju vježbi kvalitativnih i kvantitativnih procjena.

Uloge i odgovornosti županija

- Županijama su potrebni zakonski instrumenti i pravi mehanizmi provođenja kako bi bile sigurne da gradovi i općine komuniciraju i koordiniraju svoje aktivnosti u planiranju, financiranju i provođenju socijalnih usluga unutar županije.
- Trebaju se primjenjivati pravne obveze gradova i općina vezane za pružanje socijalnih usluga kako bi se olakšalo planiranje socijalnih usluga u županiji.
- Savjeti za socijalnu skrb trebaju dobiti metodološku podršku i obuku kako bi uspješno izvršavali svoje zadatke.
- Kako bi bio zastupljen dobar presjek organizacija uključenih u planiranje i pružanje socijalnih usluga, treba paziti da to tijelo ima uravnotežen sastav.
- Županijski savjeti za socijalnu skrb trebaju predvidjeti potrebu za uspostavljanjem i upravljanjem prikladnim sustavima za praćenje i procjenu provedbe planova socijalnih usluga i pripadajućih akcijskih planova. Za tu posebnu namjenu potrebno je osigurati dovoljna financijska sredstva.

Uloga Ministarstva socijalne politike i mladih u planiranju socijalnih usluga

- Ministarstvo socijalne politike i mladih treba prikupljati i ažurirati informacije o trenutnom stanju planiranja i pružanja socijalnih usluga u svakoj županiji. Pri planiranju socijalnih usluga potrebno je razmotriti posebne i objektivno procijenjene potrebe u županiji/županijama u kojima ta organizacija djeluje.
- Ministarstvo socijalne politike i mladih treba unutar ministarstva utemeljiti ustrojstvenu jedinicu za koordinaciju socijalnih usluga u županijama koja će koordinirati planiranje i provođenje socijalnih usluga na središnjoj razini s pripadajućim procesima u županijama. Takva bi jedinica Ministarstvu socijalne politike i mladih omogućila učinkovitije praćenje razvoja i provođenje planiranja županijskih socijalnih usluga, proces transformacije i deinstitutionalizacije te razvoj županijskih mreža socijalnih usluga u zajednici. Ustrojstvena jedinica za koordinaciju socijalnih usluga treba imati obavezu aktivno sudjelovati u postupku izrade planova socijalnih usluga (sudjelovanje na sjednicama savjeta za socijalnu skrb).
- Kroz odjel za koordinaciju socijalnih usluga Ministarstvo socijalne politike i mladih treba biti aktivno i intenzivno uključeno u rad s pružateljima socijalnih usluga, posebno s onima koji su istovremeno i članovi savjeta za socijalnu skrb, kako bi ih informirali o mišljenjima, strategijama, politikama i planovima Ministarstva socijalne politike i mladih o procesu deinstitutionalizacije u određenim županijama. Za članove savjeta za socijalnu skrb Ministarstvo socijalne politike i mladih treba osigurati obuku o tematskim i tehničkim pitanjima važnim za proces transformacije i deinstitutionalizacije.

Prikupljanje i razmjena informacija

- Županijske uprave trebaju ustrojiti sveobuhvatne zbirke podataka o uslugama socijalne skrbi koje se pružaju na županijskoj razini – uključujući i usluge koje financiraju ministarstva, privatni pružatelji usluga, županije ili bilo koji drugi izvor. Te informacije trebaju se razmjenjivati s Ministarstvom socijalne politike i mladih, drugim županijama i jedinicama lokalne samouprave.
- Ustanove koje dobivaju informacije o pruženim socijalnim uslugama na razini županije trebaju biti obvezne proaktivno davati povratne podatke.
- Županije trebaju održavati redovne sastanke s važnim dionicima na županijskoj razini kako bi razmijenili informacije o planiranju i provođenju socijalnih usluga. Posebno treba

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije.

Oxford Policy Management

MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH

Projekt provode Oxford Policy Management Limited, Udruga za promicanje inkluzije i Udruga za inicijative u socijalnoj politici te Ministarstvo socijalne politike i mladih RH

ZAJEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

potaknuti predstavnike pružatelja socijalnih usluga koje financira Ministarstvo socijalne politike i mladih da sudjeluju na takvim sastancima.

- Svi pružatelji socijalnih usluga trebaju biti obvezni slati izvještaje o svojem radu županijama ili Ministarstvu socijalne politike i mladih.
- Županijska uprava treba imati pristup podacima o socijalnim uslugama od značaja za njihovu županiju koje posjeduje Ministarstvo socijalne politike i mladih.
- Registri i zbirke podataka koje održavaju različite organizacije trebaju biti usklađeni s odgovarajućim informacijama koje se čuvaju na središnjoj razini, u županijama i jedinicama područne samouprave.
- Informacije o proračunima za pružanje socijalnih usluga trebaju biti transparentne. Proračun Ministarstva socijalne politike i mladih za pružanje socijalnih usluga koji se potroši u nekoj županiji treba biti transparentan za pripadajuću županijsku upravu.

Financiranje socijalnih usluga

- Županije trebaju podršku (učinkovitu edukaciju i smjernice) kako bi mogle iskoristiti europske i druge vanjske fondove za pružanje socijalnih usluga.
- Pravne osobe koje financiraju relevantne usluge socijalne skrbi trebaju imati fleksibilnija pravila i uvjete kako bi pružatelji usluga mogli koristiti širu kombinaciju financiranja.
- Određivanje cijene socijalnih usluga ne smije biti usmjereno na izgradnju i održavanje institucionalne infrastrukture nego se treba usredotočiti na vrstu usluge koja može imati pozitivan i željeni ishod za korisnike, koristeći niz različitih okruženja za usluge. Cijene se trebaju temeljiti na stvarnim tržišnim vrijednostima i uskladiti s važećim standardima usluga.
- Utvrđivanje cijene socijalnih usluga izvan mreže socijalnih usluga treba se zasnivati na primjeni istih standarda koji vrijede za pružanje usluga unutar mreže socijalnih usluga.

Radionica u Krapini

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije.

Projekt provode Oxford Policy Management Limited, Udruga za promicanje inkluzije i Udruga za inicijative u socijalnoj politici te Ministarstvo socijalne politike i mladih RH

ZA JEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

PROCJENA VEĆ PROVEDENIH AKTIVNOSTI VEZANIH UZ DEINSTITUCIONALIZACIJU, ODNOSNO TRANSFORMACIJU DOMOVA SOCIJALNE SKRBI U HRVATSKOJ (AKTIVNOST 2.1)

U tekstu se navode glavni zaključci i preporuke, nakon provedene analize planova, upitnika, radionica i posjeta institucijama.

Zaključci

Na temelju analize planova, odgovora navedenih u upitnicima, obilazaka i evaluacijskih radionica doneseni su sljedeći glavni zaključci:

Uz iznimku 14 državnih dječjih domova koji su tijekom 2012. održali individualne sastanke s ministarstvom na kojima su se analizirali njihovi planovi transformacije, DSS-ovi još uvijek nisu dobili povratnu informaciju od nadležnog ministarstva vezano uz planove transformacije koje su predali u prosincu 2010. godine. To može ukazivati na činjenicu da u najvećem broju slučajeva nije bilo ozbiljnijih pomaka u procesu deinstitucionalizacije i transformacije usluga. Primijećeno je i povećanje broja korisnika, posebice korisničkih skupina osoba s invaliditetom.

1. Iako mnogi DSS-ovi procjenjuju da nemaju dovoljno kadra, primijećen je veći broj administrativno-tehničkog osoblja u odnosu na broj stručnih i drugih radnika u neposrednom pružanju usluga. Iz analize strukture kadra, koja je sastavni dio planova transformacije, vidljivo je da se kod zapošljavanja radnika nije vodilo računa o kvalifikacijama pa, primjerice, učitelji svakodnevnih životnih vještina u domovima za osobe s invaliditetom imaju različite stupnjeve stručne spreme. Iznimku od ovakve prakse čine dječji domovi u kojima je struktura kadra najbolja.
2. U razdoblju prije donošenja Master plana uočena su znatna (u nekim slučajevima višemilijunska) ulaganja u nekretnine, koja su bila planirana i u daljnjem razdoblju. Zbog smanjenja priljeva sredstava iz Državnog proračuna u izvještajnom razdoblju nije bilo značajnih ulaganja, što većina sudionika smatra preprekom u transformaciji DSS-ova. Ovo ukazuje na činjenicu da postoji nedovoljno razumijevanje što znači transformacija u oblik A. centar za pružanje usluga u zajed-

ici, barem od strane sudionika na radionicama. Većina sudionika uključenih u ovaj proces i dalje smatra da to podrazumijeva pružanje usluga u zgradi ustanove, a ne odlazak radnika korisniku i uključivanje korisnika u već postojeće ili nove javne usluge.

3. Uočava se nepostojanje zadovoljavajuće komunikacije između DSS-ova i jedinica lokalne samouprave te Ministarstva i jedinica lokalne samouprave po pitanju transformacije, budući da je financiranje DSS-ova centralizirano, a lokalna zajednica ne pokazuje previše interesa za transformaciju DSS-ova. Posljedica toga je da se jedinice lokalne samouprave oslanjaju na postojeće usluge koje pružaju drugi lokalni pružatelji usluga. No, postoje jedinice lokalne i područne samouprave koje su dodijelile sredstva za dodatne aktivnosti DSS, primjerice za dodjelu stanova za korisničku skupinu djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi (a u pojedinim slučajevima i za ostale korisničke skupine osoba s invaliditetom).
4. Iako su od donošenja Master plana prošle tri godine, nova terminologija ne koristi se dosljedno, odnosno moguće je uočiti kako pojmovi transformacija, deinstitucionalizacija, službe podrške u zajednici, inkluzivne usluge i drugi nisu svima potpuno jasni. Primjerice, usluga organiziranog stanovanja se istodobno naziva i stanovanjem uz podršku, samostalnim stanovanjem i inkluzijom. Dodatnu nejasnoću u sustavu socijalne skrbi su unijele zakonske promjene iz 2011. te usklađivanje pojma osobe s invaliditetom s UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom. Master plan se bazira na korisničkim skupinama sukladno ranijim nazivima pa tako govori o djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djeci i mladima s poremećajima u ponašanju, djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s invaliditetom te psihički bolesnim odraslim osobama. Nova terminologija u skupinu osoba s

ZAJEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

invaliditetom uvrštava osobe s tjelesnim, osjetilnim, intelektualnim i mentalnim oštećenjima, gdje se pod osobama s intelektualnim oštećenjem podrazumijevaju nekadašnje mentalno oštećene osobe, a pod osobama s mentalnim oštećenjem nekadašnje psihički bolesne odrasle osobe.

5. Kao najčešći razlozi smještanja korisnika u DSS kod dječjih skupina navode se školovanje, nemogućnost roditeljske skrbi odnosno nepovoljne socioekonomske okolnosti i provedba posebnih odgojnih mjera. Kod DSS-ova za odrasle osobe svih korisničkih skupina najviše se ističe pružanje psihosocijalne rehabilitacije.
6. Zanimljivo je da niti jedan državni DSS ne zna cijenu svoje usluge, odnosno koliki je prosječni mjesečni trošak po korisniku, već najčešće govore o cijeni opskrbinne koja podrazumijeva trošak prehrane i oblačenja korisnika, a nikako trošak cjelokupne usluge (održavanje objekata, plaće javnih službenika i namještenika). U odnosu na proračune pojedinih državnih DSS-ova jasno je da postoje značajne razlike u troškovima istovrsnih korisničkih skupina. Pojedini DSS-ovi nalaze se u potpuno neprimjerenim zgradama (primjerice u dvorcima u kojima su smještene psihički bolesne odrasle osobe ili/i djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi) ili na lokacijama koje su u potpunosti izdvojene iz socijalnih sredina (primjerice u šumi, na brdu ili u zabačenom zaseoku). Veliki dio sredstava troši se na održavanje zgrada te kontinuirano ulaganje u popravke.
7. Iako su materijalni uvjeti života i kadrovska struktura u DSS-ovima za djecu bolji nego u ostalim DSS-ovima, djeca koja provedu dio života u ustanovi te izložena stručnom i drugom radu najčešće prilikom izlaska iz ustanove trebaju usvajati osnovne životne vještine.
8. Analizom planiranih usluga u zajednici postaje jasno da gotovo svi sudionici pod time podrazumijevaju iste usluge, kao što su rana intervencija, integracija, patronaža, podrška za udomiteljske obitelji, svi oblici dnevnih boravaka, radna terapija i rehabilitacija te stambene zajednice. Neki DSS-ovi planiraju proširenje svojih usluga i na druge korisničke skupine, pa bi se tako primjerice dječji domovi bavili dostavom obroka u kuću za starije i nemoćne osobe ili bi osnivali boravke za skupine djece s teškoćama u razvoju i/ili poremećajima u ponašanju.

Preporuke (vezane uz proces planiranja transformacije)

1. U svrhu stvaranja učinkovitijeg sustava koji će udovoljavati pravim potrebama pojedinaca te u svrhu poticanja razvoja usluga u zajednici, sustav se mora deinstitucionalizirati i transformirati. Normativni okvir bi trebao odrediti koje će se usluge pružati u zajednici, te standarde i normative za pružanje tih usluga. U to treba uključiti i metodologiju izračuna cijena socijalnih usluga. Ukupni trošak provedbe procesa deinstitucionalizacije i transformacije također treba predvidjeti i bolje razumjeti, a korisniku usluga valja omogućiti pristup širokom rasponu socijalnih usluga u zajednici bez obzira na vrstu pružatelja usluga (državni i/ili nedržavni). CZSS-ovi ne bi trebali biti pružatelji usluga, nego bi trebali imati obvezu pružanja podrške korisnicima pri odabiru najboljih i najprikladnijih usluga, što uključuje i usluge koje se pružaju u zajednici i izvan pojedinog DSS-a.
2. Smatramo da je potrebno napraviti reviziju Master plana te ga uskladiti sa Strategijom razvoja sustava socijalne skrbi u RH za razdoblje 2011.-2016. i Strateškim planom MSPM-a za razdoblje 2013.-2015. Naime, postojećim Master planom je zacrtano da će nakon analize pojedinačnih planova ministarstvo izraditi Operativni plan provedbe procesa deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi za razdoblje 2011. i 2012. godine kojim će se utvrditi opseg i dinamika provođenja procesa. Budući da to nije učinjeno, predlažemo da se žurno pristupi reviziji te točno definiraju ustanove koje će ostati DSS-ovi za dugotrajnu i intenzivnu skrb te DSS-ove koji će postati centri za usluge u zajednici. Ključno je stvoriti sustav koji će biti usmjeren na potrebe korisnika, a ne na korištenje postojećih ljudskih i materijalnih resursa. Smatramo pogrešnom i nepotrebnom pretpostavku da transformacijski oblik B. (dom za dugotrajnu i intenzivnu skrb) treba biti ustrojen u svim županijama. Dom za dugotrajnu i intenzivnu skrb vidimo kao prijelazni oblik dok se u zajednici ne stvore uvjeti za potpunu primjenu međunarodnih dokumenata koji naglašavaju život svih korisničkih skupina u zajednici, bez obzira na razloge sadašnjeg smještanja. Isto tako čini se potrebnim preciznije definirati kriterije na osnovu kojih se donosi odluka o smještaju korisnika u dom za dugotrajnu intenzivnu skrb.

ZAJEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

Radionica u Zagrebu

3. Primjeri dobre prakse u zemljama EU govore da kada govorimo o korisničkoj skupini djece, sustav socijalne skrbi treba biti usmjeren na pružanje podrške obitelji (biološka, udomiteljska), a u slučaju korisničke skupine odraslih osoba na život u zajednici (organizirano stanovanje). Sustav trenutno dozvoljava i podupire udomiteljstvo svih korisničkih skupina bez obzira na dob. Projektni tim smatra da nije prikladno smještati odraslu osobu u udomiteljsku ("tuđu") obitelj već da treba razvijati prikladnije usluge za tu korisničku skupinu.
4. Steče se dojam kako dosadašnji sustav nije bio dovoljno usmjeren na ishode odgojno-obrazovnog procesa u odnosu na dječje korisničke skupine te na ishode psihosocijalne rehabilitacije u odnosu na korisničke skupine odraslih osoba s obzirom da je u pravilu smještaj u domove socijalne skrbi za sve osobe s invaliditetom (tjelesna, osjetilna, intelektualna i mentalna oštećenja) trajan odnosno doživotan.
5. Smatramo da je nužno razvijati preventivne programe za rad s obiteljima u riziku kako bi se preveniralo izdvajanje djece, osim iznimno u slučajevima (i kratkotrajno) kad se procijeni da djetetu prijeti opasnost od nanošenja ozbiljne štete. Osnaživanje rizičnih obitelji značajno bi smanjilo tzv. hitne smještaje, jer se uočava povećanje broja ovih intervencija (kod djece koja su žrtve zlostavljanja u obitelji).
6. Mišljenja smo kako se smještaj u obiteljske domove kapaciteta do 10 djece odnosno 20 odraslih osoba ne može smatrati obiteljskim tipom smještaja te izvaninstitucionalnom uslugom jer se u biti radi o malim institucijama. U posljednje vrijeme primjećuje se trend povratka svih korisničkih skupina iz obiteljskog doma (ali i iz udomiteljskih obitelji) u stacionarne ustanove. To znači da je potrebno ponovno razmotriti koncept obiteljskih domova, procijeniti koliko su oni u stanju zadovoljiti potrebe svojih korisnika, prije svega u odnosu na mogućnost njihovog uključivanja u aktivnosti (radne i aktivnosti slobodnog vremena) koje lokalna

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije.

Projekt provode Oxford Policy Management Limited, Udruga za promicanje inkluzije i Udruga za inicijative u socijalnoj politici te Ministarstvo socijalne politike i mladih RH

ZAJEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

zajednica nudi. U svakom slučaju i obiteljskim domovima i udomiteljskim obiteljima nedostaje kvalitetna sustavna podrška.

7. Smatramo da je potrebno napraviti reviziju razloga smještanja pojedinih korisničkih skupina u DSS-ove jer je tijekom obilazaka uočeno da dolazi do pretjeranog dijagnosticanja i etiketiranja koje dovodi do prekomjerne terapije medikamentima, najčešće psihofarmacima bez obzira na dob korisnika. To uključuje i potrebu za detaljnom revizijom nalaza i mišljenja prvostupanijskih tijela vještačenja, jer se ponekad pribjegava dodavanju određene teškoće kako bi se korisnik "lakše" smjestio u dom. Isto tako smatramo da treba napraviti reviziju korisničkih skupina koje mogu biti smještene unutar pojedinih domova i broja korisnika, a ne korisnike smještavati po pritisku CZSS tamo gdje ima mjesta, ne vodeći računa o tome pripada li pojedini korisnik skupini za koju dom skrbi i kojoj pruža usluge. Takva praksa imala je za posljedicu prekid ionako krhkih obiteljskih veza za mnoge korisnike.
8. Pružanje usluga u zajednici podrazumijeva korištenje svih dostupnih javnih usluga koje postoje u jednoj jedinici lokalne/regionalne samouprave. Zbog izjednačavanja mogućnosti pristupa uslugama centri za usluge u zajednici bi u pojedinim sredinama trebali razvijati polivalentne usluge (stručni timovi) za sve korisničke skupine, umjesto da se u svakom "selu i gradu" ustrojavaju "specijalistički" centri.
9. Smatramo potrebnim više pažnje posvetiti boljoj koordinaciji unutar samog sustava socijalne skrbi, uključujući i međuresornu suradnju sa svim glavnim stručnim dionicima koji rade sa korisnicima socijalnih usluga (npr. lokalna i regionalna samouprava, državna i javna uprava, odgoj i obrazovanje, zdravstvo, rad i zapošljavanje, kultura i informiranje).
10. Svi djelatnici zaposleni u sustavu socijalne skrbi, bez obzira na njihove stručne kvalifikacije, trebali bi biti dužni sustavno i kontinuirano pohađati specifične edukacije koje će povećavati njihove kompetencije. Uloga menadžmenta u ustanovama socijalne skrbi također je od iznimne važnosti, budući da ishod svakog procesa uvelike ovisi o rukovodećem osoblju koje posjeduje jasnu viziju i energiju da pokrene zajednicu (što je razvidno iz broja prijava za dodjelu nepovratnih sredstava

EU-a kojima će se financirati razvoj usluga skrbi u zajednici, a koje podnosi dobro rukovodeće osoblje).

11. U domovima socijalne skrbi postoji velik broj korisnika čije potrebe uglavnom podrazumijevaju zdravstvenu skrb, jer su takvi korisnici najčešće nepokretni ili boluju od kroničnih bolesti. Naša je preporuka da se u cijeli proces uključi ministarstvo nadležno za zdravlje kako bi se takvim pojedincima osigurala odgovarajuće usluge zdravstvene skrbi.
12. Smatramo da bi dječji domovi trebali postati centri za usluge u zajednici i razvijati usluge i programe s ciljem prevencije izdvajanja djece, te neposredno raditi s postojećim i budućim udomiteljskim obiteljima.
13. Trenutačno u sklopu mreže DSS-ova postoji niz centara za obrazovanje djece s teškoćama u razvoju, koji se pretežno nalaze u gradovima i pružaju institucijske usluge obrazovanja. Jedini razlog smještanja te djece u spomenute domove jest nedostatak integracije takve djece u redovni sustav školstva ili osiguranja posebne edukacije koja ne zahtijeva odvajanje od obitelji i skrbnika. Budući da su centri za obrazovanje djece s teškoćama u razvoju nekada bili u sustavu obrazovanja, trebalo bi intenzivirati međusektorsku suradnju kako bi se djeca s teškoćama koja koriste usluge socijalne skrbi integrirala u redovni sustav obrazovanja.

ZAJEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

Odabrano 26 prioritetnih domova socijalne skrbi koji će primiti dodatnu podršku projektnog tima

Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s projektnim timom odabralo je 26 domova socijalne skrbi koje će projektni tim dodatno podržati u daljnjem procesu transformacije i deinstitucionalizacije. Odabir je proveden nakon analize čiji su rezultati opisani u Izvješću o procjeni transformacije i deinstitucionalizacije domova socijalne skrbi (Komponenta 2, Aktivnost 2.1: Osnaživanje kapaciteta stručnjaka pri procesu deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi)

Odabranih 26 domova socijalne skrbi će:

- sudjelovati u 8-dnevnom trening programu u 3 modula koji se održavaju od listopada 2013. do travnja 2014. godine;
- dobiti podršku projektnog tima između ovih modula koja će im pomoći razviti izmijenjeni transformacijski plan te poduzeti korake u razvijanju novih usluga u zajednici (Aktivnost 2.5: Potpora procesu transformacije ustanova).

Posebni 8-dnevni trening program provest će se za domove za psihički bolesne odrasle osobe te za domove za djecu i odrasle s tjelesnim, osjetilnim i intelektualnim oštećenjima, dok je za domove za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i domove za djecu s poremećajima u ponašanju osmišljen zajednički trening program. (Aktivnost 2.4: Provedba obuke (treninga) o procesu transformacije ustanova)

Nakon što proces treninga završi, naučene lekcije će se uključiti u Priručnik o transformaciji ustanova koji će na jednodnevnom treningu biti predstavljen svim preostalim domovima socijalne skrbi u Hrvatskoj.

U idućim brojevima biltena izvještavat ćemo o dijelu aktivnosti koje se provode s odabranih 26 domova socijalne skrbi, s naglaskom na proces transformacije te specifične usluge koje se razvijaju.

Dom za psihički bolesne odrasle osobe "Lobor-grad" Lobor

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije.

Projekt provode Oxford Policy Management Limited, Udruga za promicanje inkluzije i Udruga za inicijative u socijalnoj politici te Ministarstvo socijalne politike i mladih RH

ZAJEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

Domovi koji će dobiti dodatnu podršku projektnog tima su:

Županija	Djeca i odrasli s invaliditetom	Psihički bolesne odrasle osobe	Djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi	Djeca i mladi s poremećajima u ponašanju
ŽUPANIJE KOJE TRENUTAČNO NEMAJU PLANOVE SOCIJALNIH USLUGA I KOJIMA ĆE PROJEKTNI TIM PRUŽATI POTPORU U SKLOPU KOMPONENTE 1				
Istarska županija	Centar za rehabilitaciju Pula	Vila Maria, Pula		
Primorsko-goranska županija	Centar za rehabilitaciju Rijeka, Dom za djecu i mladež Kraljevica – Oštro, Centar za rehabilitaciju "Fortica", Kraljevica	Dom za psihički bolesne odrasle osobe "Turnić" Rijeka	Dom za djecu "Izvor" Selce	Dom za odgoj djece i mladeži Rijeka
Krapinsko-zagorska županija		Dom za psihički bolesne odrasle osobe "Lobor-grad" Lobor		Odgojni dom Bedekovića
Varaždinska županija	Centar za rehabilitaciju Varaždin	Dom za psihički bolesne odrasle osobe Jalžabet		
Međimurska županija		Dom za psihički bolesne odrasle osobe Orehovica		
Bjelovarsko-bilogorska županija		Dom za psihički bolesne odrasle osobe Bjelovar		
Osječko-baranjska županija		Dom za psihički bolesne odrasle osobe Osijek	Dom za djecu „Klasje“ Osijek	Dom za odgoj djece i mladeži Osijek
Požeško-slavonska županija		Dom za psihički bolesne odrasle osobe "Ljeskovića" Čaglin		
Brodsko-posavska županija			Dom za djecu Slavonki Brod	
Dubrovačko-neretvanska županija	Centar za rehabilitaciju "Josipovac" Dubrovnik, Dom za starije i nemoćne osobe i tjelesno ili mentalno oštećene osobe Metković	Dom za psihički bolesne odrasle osobe Blato, Korčula		
ŽUPANIJE (UKLJUČUJUĆI GRAD ZAGREB) KOJE SU IZRADILE PLANOVE SOCIJALNIH USLUGA				
Grad Zagreb	Centar za rehabilitaciju Zagreb, Dom za djecu i mladež - Tuškanac Zagreb, Caritas Zagrebačke nadiskupije		Dom za djecu Zagreb	Dom za odgoj djece i mladeži Zagreb
Zagrebačka županija	Centar za rehabilitaciju "Stančić" Brckovljani			
Karlovačka županija	Centar za rehabilitaciju "Ozalj" Centar za rehabilitaciju "Nada" Karlovac			
Sisačko-moslavačka županija	Centar za rehabilitaciju Komarevo, Caritas Sisačke biskupije			
Zadarska županija	Centar za rehabilitaciju Sv. Filip i Jakov			
Šibensko-kninska županija	Centar za odgoj i obrazovanje "Šubićevac" – Podružnica "Maslina" Primošten, Centar za rehabilitaciju "Roman Obitelj" Bratishkovci			
Splitsko-dalmatinska županija	Centar za rehabilitaciju "Mir", Rudine Centar za rehabilitaciju "Fra Ante Sekelez" Vrljaka	Dom za psihički bolesne odrasle osobe Trogir	Dom za djecu "Maestral" Split	Dom za odgoj djece i mladeži Split
Vukovarsko-srijemska županija	Centar za rehabilitaciju "Mala Terezija" Vinkovci			

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije.

Projekt provode Oxford Policy Management Limited, Udruga za promicanje inkluzije i Udruga za inicijative u socijalnoj politici te Ministarstvo socijalne politike i mladih RH

ZAJEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

Projektno planiranje i razvoj sustava socijalne skrbi – Zadarska županija koristi i međunarodna iskustva

Zadarska županija koristi znanje i iskustva iz EU projekata poput „Mogućnosti volontiranja kao potpora starijima i socijalno isključenim građanima EU” ili projekta „Podrška sustavu socijalne skrbi u procesu daljnje deinstitucionalizacije socijalnih usluga” za izradu strateških razvojnih dokumenata.

Osim iskustva sudjelovanja u programima Europske unije poput projekta „Podrška sustavu socijalne skrbi u procesu daljnje deinstitucionalizacije socijalnih usluga”, Zadarska županija ima iskustvo sudjelovanja i u programima Unije poput programa Europa za građane, koji je od listopada 2007. otvoren i za Hrvatsku. U sklopu tog programa financiran je projekt „Mogućnosti volontiranja kao potpora starijima i socijalno isključenim građanima EU”. Godine 2010. u projektno partnerstvo priključilo se 10 regija iz 10 zemalja (Hrvatska, Češka, Litva, Finska, Mađarska, Njemačka, Poljska, Letonija, Rumunjska i Francuska) te gosti iz Nizozemske i SAD-a. Nositelj projektnih aktivnosti bila je regija Olomouc iz Češke, a ukupna vrijednost projekta je bila oko 34.000 eura. Glavna aktivnost projekta je stvaranje suradničke mreže koja će se usmjeriti na praćenje i razvoj usluga za starije i nemoćne. Organizirane su tri međunarodne konferencije, prva 2011. godine u regiji Olomouc u Češkoj, druga u travnju 2012. godine u Zadarskoj županiji u Zadru te treća u rujnu 2012. u regiji Kaunas u Litvi.

Na prvoj konferenciji sudionici projekta posjetili su nekoliko ustanova socijalne skrbi poput skloništa za beskućnike, domova za starije i nemoćne te sveučilište za treću dob kao odabrane

modele usluga dostupnih starijim građanima regije Olomouc.

Na trodnevnoj konferenciji u Zadru sudjelovalo je oko 40 sudionika iz zemalja sudionika te dvadesetak domaćih stručnjaka iz područja socijalne skrbi, a kao modeli dobre prakse odabrani su i predstavljeni Programi pomoći i njege u kući za starije stanovništvo koje na otocima, priobalju i zaleđu provode ustanove socijalne skrbi Dom sv. Frane Zadar, Centar sv. Ante u Benkovcu, Dom za starije i nemoćne u Zadru te Dom za odrasle Zemunik Donji.

U Litvi su bili prikazani kvalitetni modeli skrbi za oboljele od Alzheimerove bolesti i demencije te modeli pružanja usluga starijima u sklopu turističke ponude. Tiskan je i programski vodič u kojemu su navedeni brojni modeli dobre prakse u skrbi za populacijske skupine u riziku od socijalnog isključivanja.

Kvalitetniji život starijih od 65 godina – zajednički EU izazov

Zajednički izazov svim zemljama sudionicima je kako osigurati usluge koje će populaciji starijoj od 65 godina omogućiti kvalitetniji i dostojansveniji život u vlastitom kućanstvu i zajednici, bez prijetnje siromaštva. Uloga volontera je sve značajnija, a kroz ovaj pro-

jekt mogli su se vidjeti različiti načini uključivanja volontera u skrb za sve populacijske skupine u riziku, posebice za starije i nemoćne.

Bez obzira ne programske, projektne ili neke druge zahtjeve koje pred nacionalna vlade postavljaju europske institucije, skrb za starije i nemoćne kroz poboljšanje dostupnosti raznolikih usluga, koje će omogućiti što duži boravak u vlastitim kućanstvima te smanjiti troškove državi, u fokusu je interesa svih europskih zemalja.

Demografski trendovi su poznati: očekuje se da će do 2050. godine jedna trećina stanovništva biti starija od 65 godina. Za usporedbu, danas je u svijetu 16,5 posto populacije starije od 65 godina. Hrvatska je starija od prosjeka sa 17,7 posto, dok je u Zadarskoj županiji 18,5 posto populacije iznad 65 godina. Sve europske države su u potrazi za formulom za smanjenje troškova skrbi za stanovništvo koje više nije u radnom odnosu.

Rješenja su različita: negdje se teret prebacuje na pojedince, sve zemlje podupiru programe pomoći starijima i nemoćnima, pojavljuju se različite inovativne usluge, prilagođavaju se nacionalni propisi, stvaraju nove police osiguranja koje obuhvaćaju i smještaj u specijaliziranim domovima i zajednicama.

Primjerice, u Španjolskoj se gradi više od 25 naselja za umirovljenike u kojima će moći kupiti ili unajmiti stan i dobiti cijeli niz prilagođenih usluga: od fizikalne terapije do organizacije turističkih putovanja. U sve više mediteranskih zemalja u sljedećih pet godina planira se gradnja i razvoj zajednica kontinuirane skrbi koje će uključivati dostupnost trgovina, kazališta, rekreacijskih zona kroz kupovinu paketa

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije.

Projekt provode Oxford Policy Management Limited, Udruga za promicanje inkluzije i Udruga za inicijative u socijalnoj politici te Ministarstvo socijalne politike i mladih RH

ZAJEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

zdravstvenog i mirovinskog osiguranja. Pojavljuju se i drugi modeli skrbi nakon umirovljenja. Primjerice, u Danskoj je u porastu trend razvoja sela ili apartmana zajednice umirovljenika u kojima pojedinci mogu imati vlastiti smještaj, ali zajednički objeduju, obrađuju vrtove, bave se različitim zanatima te mogu zajednički angažirati i različite stručnjake.

Najveća promjena događa se u zemljama koje starijima godišnje daju iz državnog proračuna određeni iznos za skrb/njegu po vlastitom izboru umjesto institucionalnog smještaja. Neke zemlje se odlučuju za poticanje tradicionalnih usluga kućne njege te eksperimentiraju s različitim mjerama ne bi li ograničile troškove skrbi za stariju populaciju otvarajući rezidencije za starije u drugim zemljama gdje su nekretnine jeftinije, a klima blaža.

Zadarska županija želi koristiti iskustva drugih u planiranju razvoja sustava

Sudjelovanje u projektima unutar kojih se mogu razmijeniti iskustva s puno različitih zemalja vrlo su vrijedna za planiranje razvoja usluga ne samo na lokalnoj već i nacionalnoj razini. Zadarska županija je iz tog razloga i ove godine prihvatila sudjelovanje i nastavak suradnje u projektu programa Europa za građane, s namjerom daljnjeg jačanja i razvijanja vještina i sposobnosti ljudi koji planiraju razvoj sustava i implementiraju promjene na samom terenu. Izazovi razvijanja najboljih modela skrbi na područjima obilježenim demografskim i geografskim specifičnostima svakako su veliki i potrebna su što raznolikija iskustva kako bi planirane usluge odgovarale potrebama stanovništva.

Zadarska županija se tijekom 2007. godine, nakon izrade prve Slike zdravlja i na njoj temeljnog Plana za zdravlje žitelja Zadarske županije, strateškog dokumenta u kojemu se po prvi puta definira problem skrbi za starije i nemoćne i veličina tog problema, intenzivnije uključila u razvoj sustava i mreže socijalnih usluga za starije i nemoćne na svom području. Tijekom 2008. godine bila je jedna od tri pilot županije (uz Vukovarsko-srijemsku i Splitsko-dalmatinsku) u kojima je započet proces razvoja novog modela organizacije rada centara socijalne skrbi, a 2010. godine, donošenjem najznačajnijeg strateškog dokumenta, Županijske razvojne strategije, poboljšanje kvalitete života kroz jačanje socijalne infrastrukture i usluga postaje jedna od strateških razvojnih smjernica Zadarske županije.

Volunteering possibilities to support senior and socially excluded citizens in the EU

17 – 20 April 2012
Zadar County, Republic of Croatia

Tekst pripremila **Franka Krajnović**, profesionalna savjetnica u Upravnom odjelu za zdravstvo i socijalnu skrb Zadarske županije

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije.

Projekt provode Oxford Policy Management Limited, Udruga za promicanje inkluzije i Udruga za inicijative u socijalnoj politici te Ministarstvo socijalne politike i mladih RH

ZAJEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

Mobilni tim za krizne intervencije - Varaždin

U Varaždinu je u lipnju ove godine osnovan mobilni tim za krizne intervencije u slučajevima obiteljskog nasilja i autodestruktivnih ponašanja, kao inovativan projekt suradnje županijskog Društva Crvenog križa i Obiteljskog centra. Projekt se oslanja na iskustva i entuzijizam dokazane skupine društvenih aktivista i volontera te koristi već postojeće organizacijske oblike i profesionalno znanje sudionika kako bi u svojoj zajednici pružio pomoć osobama koje prolaze iskustvo obiteljskog nasilja i autodestruktivnog ponašanja za koju postojeći sustav socijalne skrbi nema odgovarajuće mehanizme.

Novi tim proizašao je iz tima za djelovanje u katastrofama, u kojem će dodatno djelovati i kao specijalizirani tim za psihosocijalnu pomoć i podršku u katastrofama. Županijski Crveni križ je mobilnom timu osigurao osnovnu logističku podršku za rad i promotivne aktivnosti, dok se u Obiteljskom centru nastavlja rad s korisnicima kroz terapiju i grupe za potporu. Dogovorena je suradnja s Policijskom upravom i Centrom za socijalnu skrb te se planira proširenje projekta na manje timove koji će djelovati iz još tri grada Varaždinske županije u kojima postoje centri Crvenog križa.

Razgovarali smo s voditeljem tima za katastrofe Crvenog križa i djelatnikom Obiteljskog centra Nebojšom Buđanovcem, koji je idejni začetnik i pokretač projekta te posjetili jedan od dežurnih timova u njihovom redovnom terminu za savjetovanja u varaždinskom Crvenom križu u Pavlinskoj ulici.

Mi smo zaštitna mreža razapeta između institucija – razgovor s pokretačem tima Nebojšom Buđanovcem, socijalnim pedagogom - terapeutom u Obiteljskom centru i voditeljem mobilnog tima Crvenog križa

Nebojša, kako i zašto je nastao tim za prevenciju obiteljskog nasilja i suicida?

Projekt je nastao zato što, po mojem mišljenju i iskustvu, institucije u određenom broju slučajeva ne funkcioniraju kako bi trebalo, ne krivnjom svojih djelatnika, nego zbog ustrojstva sustava. Naime, mi se uglavnom ne bavimo onim slučajevima u kojima institucije odrade svoj posao kako treba, nego onim brojnim slučajevima iz takozvane sive zone, u kojima zakon ne propisuje točnu proceduru postupanja, pa tako mnogi obiteljski nasilnici ne budu privedeni jer se njihovo nasilje svodi uglavnom na emocionalno nasilje (ili ne budu zadržani dovoljno dugo u pritvoru), mnoge suicidalne osobe bivaju puštene sa psihijatrije prije no što je njihov problem saniran i tome slično. U organizaciji sam se oslanjao uglavnom na svoje profesionalno iskustvo, budući

Nebojša Buđanovac (u sredini) i mobilni tim za krizne intervencije u slučajevima obiteljskog nasilja i autodestruktivnih ponašanja

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije.

Projekt provode Oxford Policy Management Limited, Udruga za promicanje inkluzije i Udruga za inicijative u socijalnoj politici te Ministarstvo socijalne politike i mladih RH

ZAJEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

da ovakav tim do sada nije postojao u Hrvatskoj. Imam iskustvo rada na savjetovalištu za branitelje oboljele od PTSP-a, kao i druga iskustva s kriznim intervencijama, pa sam na temelju toga osmislio model koji, eto, funkcionira. Koliko je meni poznato, ovakav model bit će prilična novost i za druge europske zemlje.

Koliko je ljudi uključeno u tim, kako su organizirani?

Tim trenutno broji 40 osoba – 36 ih je raspoređeno u četiri tima koji se rotiraju po tjedan dana mjesečno (timovi A, B, C i D), a imamo i dvije osobe izvan timova – dvije pravnice, stručnjakinju za PR i mene, kao voditelja tima – koje dolaze kad god je potrebno. Članovi tima, dakle, imaju zadatak da pasivno dežuraju taj tjedan kad je njihov tim dežuran – svaki tim ima po tri voditelja koji kod sebe imaju mobitel za hitne slučajeve, te da, tijekom tog tjedna, dođu na savjetovalište koje radi utorkom i četvrtkom od 17 do 19 sati. Na ovaj način naši volonteri nisu

preopterećeni, budući da svaki tim dežura samo sedam dana mjesečno te da svaki tim broji devet osoba, tako da nisu svi uključeni u svaku intervenciju i dežurstvo.

Kako se projekt financira?

Sve materijalne izdatke (izradu letaka i plakata) pokrio je županijski Crveni križ iz svojeg proračuna, koji nam je ustupio i prostor te službeni auto, na čemu sve treba zahvaliti ravnateljici Nadi Liber. Budući da su svi članovi tima volonteri, ukupni troškovi su do sada bili minimalni. Od 1. listopada jednu mladu stručnjakinju zaposlit ćemo na projektu preko programa javnih radova, što znači da će država financirati njezinu plaću u visini od 2300 kuna. Nadamo se da ćemo imati prilike zaposliti i neke stažiste preko programa stažiranja.

Koliko intervencija ste dosad izveli, koje su bile najčešće, odakle vas najviše zovu?

U ova četiri mjeseca koliko djelujemo imali smo gotovo stotinu interven-

cija. Najveći broj su one odrađene na savjetovalištu ili preko mobitela, ali imali smo već i pravih terenskih intervencija, koje su zapravo najrjeđe, ali i najrizičnije. Najviše intervencija bilo je početkom ljeta, u tjednu su rizični dani petak i ponedjeljak. Najviše nas zovu iz varaždinskih prigradskih naselja, manje iz samog grada, a najmanje iz ruralnih dijelova županije, gdje, pretpostavljam, ljudi zasad imaju i najmanje informacija o nama. Oko 90 posto intervencija bilo je vezano uz obiteljsko nasilje.

Kako izgleda terenska intervencija?

Voditelj tima dobiva poziv na mobitel, saznaje sve relevantne informacije (što se događa, gdje, tko je uključen, itd.) i ispituje jesu li obaviještene druge institucije (policija, hitna pomoć). Ukoliko nisu, obavještava ih on, ukoliko jesu, obavještava članove dežurnog tima koji se okupljaju u Crvenom križu, ili odlaze direktno na teren. Kada dođemo na teren, djelujemo u skladu s profesionalnim procedurama postupanja u kriznim intervencijama. Situacija ima zaista svakakvih – od sprečavanja suicida, preko potrage za nestalim osobama, do razgovora s prosvjednicima i rješavanja posljedica obiteljskog nasilja. Ne možemo iznositi pojedinosti, ali već na temelju ovih prvih mjeseci nastao bi uzbudljiv roman. Spasili smo već nekoliko života pa smatram da je već time opravdano postojanje tima. Nakon krizne intervencije slijedi follow-up, dakle pratimo što se događa s akterima, kako postupaju institucije, a naravno, mi smo uvijek tu da uskočimo ukoliko je opet potrebno.

Tko vas najviše zove, sami korisnici ili institucije?

Najviše poziva dobili smo od korisnika, odnosno ljudi kojima je potrebna pomoć ili njihovih obitelji i susjeda, iako je bilo i slučajeva da nas zovu djelatnici CZSS-a i drugih institucija.

Mobilni tim u punom sastavu

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije.

Projekt provode Oxford Policy Management Limited, Udruga za promicanje inkluzije i Udruga za inicijative u socijalnoj politici te Ministarstvo socijalne politike i mladih RH

ZA JEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA" Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

Kako javnost saznaje o postojanju tima, jeste li se promovirali, kakva je suradnja s medijima?

Mediji su nam do sada zaista izlazili u susret i s njima imamo odličnu suradnju. Uspjeh ovakvog projekta u najvećoj mjeri ovisi o medijskoj prezentaciji, a ona zaista teče dobro. Imali smo akciju postavljanja plakata i podjele informativnih brošura – letaka, po školama, ustanovama, a letke je dijelila i policija. Kad smo krenuli, o nama je izvjestio HTV u večernjem Dnevniku i popodnevnoj informativnoj kronici na nacionalnoj razini. Tada smo primijetili i najveći odaziv, kako korisnika, tako i kolega koji su bili zainteresirani organizirati nešto slično. Reagirali su i oni kojima smo očito zasmatali već objavom da se žrtve emotivnog, fizičkog i drugog nasilja imaju kome obratiti za pomoć pa smo primili i nekoliko anonimnih prijetećih poziva. Važno je napomenuti da informacije treba iznositi stalno, kontinuirano biti prisutan u medijima. Koristimo i društvene medije. Imamo dosta posjećen profil na Facebooku gdje kontinuirano govorimo o svojim aktivnostima.

Hoće li se tim širiti na druge lokacije u županiji?

Da, planiramo da se ovakvi timovi osnuju i u Ivancu, Ludbregu i Novom Marofu, tri najveća grada županije nakon Varaždina, gdje postoje centri Crvenog križa. Neki sadašnji članovi tima su iz tih gradova pa ih već pripremamo za to da, primjerice, dežuraju u svojim gradovima, a mi po potrebi možemo intervenirati tamo. Vjerujemo da će ideja zaživjeti možda već i do sljedeće jeseni, kad bismo imali timove od tri do pet ljudi u tim gradovima.

Rekli ste da su vam se javljali iz drugih županija, možete li im pomoći, prenijeti znanje i iskustvo?

iz promotivne brošure mobilnog tima

Jesu, interes postoji, no to ovisi o angažmanu svakog pojedinca koji želi pokrenuti nešto ovakvo. Poanta je u tome da ne treba čekati da netko drugi napravi nešto – ako ne učinimo to sami, neće se dogoditi samo od sebe. Nije lako naći ljude koji će djelovati u ovako specifičnoj situaciji, jer mi smo jedini koji ulijećemo „u situaciju“, a ne provodimo savjetovanje poslije. Procjenjujem da je potrebno najmanje desetak ljudi u jednoj županiji. Kontaktirale su nas kolege iz Zagreba i nekoliko županija. Mislim kako bi se u Zagrebu moglo uskoro pokrenuti nešto slično našem iskustvu. Mi smo spremni educirati sve županije, ali to ne može ići odozgo, mora biti neka vrsta grassrootsa, samonikle inicijative i mora postojati dovoljan broj ljudi koji su spremni raditi kao volonteri.

Gdje vidite mjesto ovakvih mobilnih timova u sustavu socijalne skrbi?

Oni služe kao poveznica za institucije u onim područjima kojima se bave

– dakle, slikovito rečeno, mi na neki način predstavljamo zaštitnu mrežu razapetu između policije, centra za socijalnu skrb, obiteljskog centra, psihijatrije, sigurne kuće i drugih institucija, i pazimo da što manje ljudi koji su promakli navedenim institucijama propadnu kroz tu mrežu i padne u bezdan.

Tko su ljudi koji volontiraju u timu, što ih motivira?

Među našim volonterima imamo čak 25 stručnjaka iz pomagačkih struka, što je zaista velik broj, te 15 volontera iz drugih struka, koji isto tako odrađuju veoma važne i korisne poslove. Motivacija im je pomaganje drugima i osobno učenje (budući da prolaze i edukaciju za krizne intervencije, a sada počinjemo i sa stručnim supervizijama). Zaista sam ponosan na njih, jer ovakvim poslom mogu se baviti jedino ne samo najhumaniji, nego i najhrabriji ljudi, što su i dokazali u mnogim prigodama.

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije.

Projekt provode Oxford Policy Management Limited, Udruga za promicanje inkluzije i Udruga za inicijative u socijalnoj politici te Ministarstvo socijalne politike i mladih RH

ZAJEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

Zadovoljstvo u pomaganju, učenje i nove ideje – razgovor s članovima mobilnog tima za krizne intervencije u slučajevima obiteljskog nasilja i autodestruktivnih ponašanja, Društvo crvenog križa Varaždinske županije

Interventni tim za krizne intervencije u slučajevima obiteljskog nasilja i autodestruktivnih ponašanja okuplja se dvaput tjedno u prostorijama Crvenog križa u varaždinskoj Pavlinskoj ulici. Za našeg posjeta dežuran je bio tim B, u kojem su voditelji Jadranka Posavec-Buđanovac, Domagoj Kolačko, i Anamarija Bunić te volonterka za pravnu pomoć Darija Stjepčević. Volonteri često dolaze i izvan svojih redovnih termina pa su se u terminu savjetovanja u Pavlinskoj zatekli i Predrag Makaj i Marko Vrus iz tima C.

Jadranku Posavec-Buđanovac pitali smo kako se usklađuju obaveze, s obzirom da je tim dostupan 24 sata na

dan, a svi su članovi volonteri, od kojih mnogi rade. „Dostupni smo 24 sata na telefon, no fizički dežuramo samo utorkom i četvrtkom, mijenjamo se i organiziramo. Recimo, ovaj tjedan je tim B dežuran pa se računa primarno na njegove ljude, koji si organiziraju obaveze tako da mogu izaći na intervenciju“, objašnjava Jadranka.

Tim ima svoj poseban broj 091 2121 222 za korisnike, koji je javnosti poznat nakon kampanje preko plakata i letaka, koja je s motom „Šutnja nije rješenje“ ujedno bila i kampanja osvješćivanja javnosti o potrebi da se u slučajevima zlostavljanja ili autodestruktivnog ponašanja zatraži pomoć. „Pomoć se ne

može pružiti ako je netko ne zatraži ili se ne zna kako mu je potrebna“, govori Jadranka, „zato pozivamo ljude da ne šute ako u susjedstvu, kod poznanika, rodbine uoče situacije koje mogu eskalirati. Imamo situacije da rođaci često dolaze pitati za savjet jer ljudi još nisu toliko hrabri da se usude sami izravno tražiti pomoć. Radimo na tome da ih osvijestimo kako imaju pravo izbora i kako se imaju kome obratiti za savjet, psihološku pomoć, podršku bilo kojeg oblika. Ako mi ne možemo pomoći kontaktiramo nadležne ustanove ili one koje bi za to bile najprikladnije.“

Zanimalo nas je zovu li tim druge službe, poput policije ili CZSS-a.

Mobilni tim: dogovor pred početak rada, Marko Vrus i Predrag Makaj iz tima C, Anamarija Bunić, Domagoj Kolačko, Darija Stjepčević i Jadranka Posavec Buđanovac iz tima B

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije.

Projekt provode Oxford Policy Management Limited, Udruga za promicanje inkluzije i Udruga za inicijative u socijalnoj politici te Ministarstvo socijalne politike i mladih RH

ZAJEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

Domagoj Kolačko odgovara kako je to bila ideja, ali još nije u potpunosti zaživjela. „Dogovoreno je s policijom da nas zove kad, recimo, procijeni kako nema ovlasti ili potrebe za njenu intervenciju, ali i kad ima, da mogu zvati nas kako bi mogli smiriti situaciju. Povezali smo se sa svim institucijama i više manje sve su jako dobro reagirale kad su čule za tim, bili su zainteresirani i procijenili kako je takva usluga potrebna.“ Pitali smo prate li što se dalje događa s korisnikom. Domagoj ističe kako se tim nudi kao pomoć, ali nema ovlasti koje imaju institucije. „Na korisniku je da odabere što želi. Ako procijenimo da postoji opasnost po zdravlje, sugeriramo kontaktiranje drugih ustanova, ako bi moglo doći do suicida, ugrožavanja nečijeg života.“ Jadranka dodaje kako su im ljudi sami javljali što je bilo u njihovom slučaju. „To nam je važan pokazatelj da je korisnik prepoznao kako je bio na pravom mjestu gdje je dobio pomoć, pa nas izvještava i o stvarima koje možda nisu vezane za nas.“

Članove tima pitali smo i što ih motivira za rad i kako su se našli u timu. Jadranka je zajedno sa svojim suprugom Nebojšom Buđanovcem aktivna u udruzi Anđeli čuvari, osnovanoj prije osam godina, koja pomaže mladima i djeci u prevenciji suicida, a iskustva su potom prenijeli u svoj angažman u timu Crvenog križa. Domagoj je također bio aktivan u Anđelima čuvarima, a ističe kako ga motivira želja da pomogne drugima, zadovoljstvo što je nekome mogao otvoriti druga vrata, a ovakvo volontiranje se prirodno nadovezuje na njegovu profesiju socijalnog pedagoga. Anamarija Bunić nedavno je također diplomirala socijalnu pedagogiju, želi doprinijeti timu svojim stručnim znanjem ali i kroz volontiranje stjecati drugačija znanja i iskustva koja će joj koristiti u poslu. Za pravnicu Dariju Stijepčević, koja se timu pridružila

Tim B s pojačanjima iz tima C u razgovoru s ravnateljicom županijskog Crvenog križa Nadom Liber

prije dva mjeseca, nema boljeg načina provođenja slobodnog vremena od pomaganja drugima, pa ističe kako spaja ugodno s korisnim.

Marko Vrus i Predrag Makaj studiraju socijalni rad u Ljubljani i voljeli bi znanje i dobre primjere iz prakse u Sloveniji primijeniti u svojoj sredini, za što su već dobili podršku profesora. Predragova specijalnost je psihičko zdravlje u društvu, a varaždinski tim vidi kao svojevrsnu nevladinu udruhu u nastajanju, koja daje mogućnost stvaranja nekih novih obrazaca funkcioniranja i djelovanja prema korisnicima, drugačije od standardiziranog rada u institucijama socijalnog rada koje sve funkcioniraju na jednak način. Marko i Predrag ističu kako je deinstitucionalizacija sustava socijalne skrbi puno više napredovala u Sloveniji nego Hrvatskoj, zahvaljujući i djelovanju snažnih, kadrovski ekipiranih nevladinih udruga.

Predrag upravo nedostatak financiranja i profesionalizacije vidi kao

moćnu najveću prepreku daljnjem razvoju tima, jer „sve staje ako nema entuzijasta. Korisnicima se ne može pružiti mnogo više od pravnog ili drugog savjeta, dok su, primjerice, slovenske udruge u stanju ponuditi dugotrajnu skrb ljudima koji su izašli iz nasilnih veza i provoditi programe njihovog uključivanja u zajednicu koji traju po tri ili četiri godine. Drugačiji je i rad s korisnicima, posebno u odmaku od odnosa profesionalac-klijent prema ravnopravnom odnosu u kojem je korisnik u fokusu aktivnosti.“

Članovi tima objašnjavaju kako organizacija rada slijedi načelo parova, takva da iskusniji član tima obično radi s manje iskusnim, te da se o stupnju educiranosti vodi uredna evidencija, tako da se ne može dogoditi da se nedovoljno educirani volonter nađe sam u intervencijskoj situaciji. Ovakva organizacija trebala bi osigurati i optimalan dobn raspon volontera, kako bi inicijativa postala dugoročno održiva. Ističu i kako postoje naznake da bi ih lokalna zajednica uskoro mogla značajnije podržati.

ZAJEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

ČESTO POSTAVLJANA PITANJA

U ovom broju odgovaramo na dva pitanja koje se vrlo često postavljaju na radionicama akcijskog planiranja.

1. Zašto predstavničko tijelo županije treba donositi socijalne planove kada županija nije nadležna za ključne ustanove socijalne skrbi kao što su centri za socijalnu skrb, obiteljski centri i domovi socijalne skrbi izuzev decentraliziranih domova za starije i nemoćne, dok mrežu socijalnih usluga donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi, a nadležno ministarstvo osigurava financiranje i upravljanje navedenim ustanovama socijalne skrbi na području županije?

Prema članku 178. važećeg Zakona o socijalnoj skrbi (NN33/12) kao i prema članku 181. nacrtu novog Zakona koji je trenutno na javnoj raspravi, jedinice područne samouprave osnivaju Savjet za socijalnu skrb radi planiranja i razvoja mreže socijalnih usluga i ostvarivanja prava, obveza, mjera i ciljeva socijalne skrbi na svom području. Savjet predlaže socijalni plan skrbi koji obuhvaća analizu kapaciteta, dostupnost mreže socijalnih usluga i specifične ciljeve razvoja institucionalnih i izvaninstitucionalnih socijalnih usluga, s posebnim naglaskom na usluge za skupine u većem riziku od socijalne isključenosti. Budući da Savjet za socijalnu skrb čine predstavnici područne i lokalne samouprave, centara za socijalnu skrb, domova socijalne skrbi, centara za pomoć u kući, korisnika usluga, udruga za promicanje prava korisnika socijalne skrbi, vjerskih zajednica te drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi te ustanova iz područja obrazovanja, zdravstva, zapošljavanja, strukovnih komora i udruga, osigurana je reprezentativnost i uključenost svih dionika s područja županije, bez obzira je li osnivač ustanove Republika Hrvatska, jedinica lokalne ili regionalne samouprave, trgovačko društvo ili neprofitna udruga. Time se unaprijeđuje proces razvoja socijalnih usluga na način da se tijekom konzultacija svih dionika, procjena potreba i određivanja prioriteta, usluge oblikuju prema stvarnim potrebama korisnika na području županije, a ne prema kapacitetima postojećih ustanova. Iako je ovaj proces tek u svom začetku i ponekad zbunjuje dionike na županjskoj razini koji su pozvani da raspravljaju o institucijama i uslugama koje su u nadležnosti na nacionalnoj razini,

već je sada izvjesno da se razmjena informacija i primjera dobre prakse između različitih pružatelja usluga i udruga koje zastupaju prava korisnika pokazala kao dobar način da građani imaju veći utjecaj na oblikovanje usluga u svojim lokalnim zajednicama. Dugoročno, takav način planiranja ima za cilj učinkovitije korištenje ljudskih i financijskih resursa kroz povezivanje različitih dionika koji imaju komplementarne prednosti u pružanju usluga kako bi mogli odgovoriti na izazov sve veće potrebe za socijalnim uslugama u uvjetima smanjenih proračunskih sredstava i kupovne moći stanovništva.

2. Županijska sredstva za socijalne programe vrlo su ograničena, stoga dodijeljena sredstva udrugama koje pružaju socijalne usluge nisu dostatna za osiguranje kontinuiteta u pružanju usluga. Kako naša županija može potaknuti udruge da zajednički provode programe, ako one ne surađuju međusobno?

Županija ima regulatorni mehanizam za oblikovanje projekata i programa koje provode udruge kroz natječaje za zadovoljenje javnih potreba. Neke županije su uskladile kriterije za dodjelu bespovratnih sredstava sa svojim strateškim prioritetima i time potiču udruge da odgovaraju na utvrđene potrebe građana. Osim toga, na natječaju se može uvjetovati partnerstvo između različitih pružatelja usluga, koje može uključivati i udruge i ustanove čime se osigurava okrupnjavanje stručnih i financijskih kapaciteta pojedinačnih organizacija te bi se tako izbjegla vrlo učestala pojava da županija dodjeljuje svim udrugama simbolične godišnje iznose od 1.000 do 10.000 kuna. Dodatno, neke su županije odlučile osigurati posebnu proračunsku liniju za sufinanciranje lokalnih i regionalnih projekata koji su odobreni na EU i nacionalnim natječajima, a koji doprinose razvoju socijalnih usluga i poboljšanju kvalitete življenja građana na njihovom području. Na taj način županije, s iznosom od 10-15 posto vrijednosti cijelog projekta, županije omogućuju provođenje većih projekata koje udruge ne bi mogle same sufinancirati, a dobitnik je zajednička za sve njihove građane.

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije.

Projekt provode Oxford Policy Management Limited, Udruga za promicanje inkluzije i Udruga za inicijative u socijalnoj politici te Ministarstvo socijalne politike i mladih RH

ZA JEDNICA ZA SVE

Dvomjesečni bilten projekta "PODRŠKA SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U PROCESU DALJNJE DEINSTITUCIONALIZACIJE SOCIJALNIH USLUGA"
Projekt Europske unije za Hrvatsku – IPA komponenta IV – Razvoj ljudskih potencijala

Za više informacija

Ured projekta

Ministarstvo socijalne politike i mladih
Savska cesta 66
10 000 Zagreb
Telefon: 095 393 44 02
E-mail: diana.mededovic@mspm.hr

Projektni tim:

Angela Taylor, voditelj tima
angela.taylor@mspm.hr

Juergen Becker, glavni ekspert za socijalno planiranje
juergen.becker@mspm.hr

Borka Teodorović, glavni ekspert za transformaciju ustanova
borka.teodorovic@zg.t-com.hr

Instrument pretpristupne pomoći (IPA) je program pretpristupne pomoći za razdoblje 2007.-2013. koji je zamijenio prethodne programe CARDS, Phare, ISPA i SAPARD. Osnovni ciljevi programa IPA su pomoć zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama pri njihovu usklađivanju i provedbi pravne stečevine EU te priprema za korištenje strukturnih fondova.

IV. komponenta IPA-e, Razvoj ljudskih potencijala, doprinosi jačanju gospodarske i socijalne kohezije, te prioritetima Europske strategije zapošljavanja u području zapošljavanja, obrazovanja, stručnog osposobljavanja i socijalnog uključivanja.

Europsku uniju čini 28 država članica koje su odlučile postupno povezivati svoja znanja, resurse i sudbine. Zajednički su, tijekom razdoblja proširenja u trajanju od 50 godina, izgradile zonu stabilnosti, demokracije i održivog razvoja, zadržavajući pritom kulturološku raznolikost, toleranciju i osobne slobode.

Europska unija posvećena je dijeljenju svojih postignuća i vrijednosti sa zemljama i narodima izvan svojih granica.

Europska komisija izvršno je tijelo EU.

